

Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad
Colocviului Internațional EUROPA: Centru și margine, Cooperare culturală
transfrontalieră, ediția a V-a, 27-28 octombrie 2016
Aula „Ștefan Cicio - Pop”
Vineri, 28 octombrie 2016, ora 9

VASILE GOLDIȘ – PĂRINTE AL PATRIEI

Prof. univ. dr. Aurel ARDELEAN
Președintele, Rector Fondator al
Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad

Stimați reprezentanți ai Municipiului și Județului Arad,
Dragi invitați din țară și străinătate,
Onorat Corp Academic,
Dragi studenți,
Doamnelor și domnilor,

Apropierea Centenarului Marii Unirii de la 1 Decembrie 1918, când Aradul avea să devină Prima Capitală a Unirii Tuturor Românilor, constituie un eveniment național de o deosebită importanță pentru Istoria României.

Proiectul „Colocviului Internațional EUROPA: centru și margine, cooperare culturală transfrontalieră”, ediția a V-a din 27-28 octombrie 2016, finanțat de către Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, Primăria Municipiului Arad și Centrul de Cultură Arad – în colaborare cu revista Studii de Știință și Cultură, deschide astăzi seria de manifestări științifice și culturale dedicate aniversării Centenarului Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918.

În acest cadru generos, onorat de participarea a numeroși profesori universitari, istorici, oameni de cultură și scriitori – ce reprezintă Instituții de Învățământ Superior și Centre de Cercetare din România, Franța, Germania, Ungaria, Cehia, Serbia, Rusia și Republica Moldova, actul istoric de la 1 Decembrie 1918 va fi prezentat la sesiunea științifică internațională de astăzi, sub genericul **Aradul – prima capitală a Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918.**

La Arad s-a pregătit Marea Unire de la 1 Decembrie 1918, la Alba Iulia a avut loc Adunarea Populară în care s-a consfințit Unirea, iar la București, în prezența regelui Ferdinand, s-a prezentat Actul istoric de întregire a României.

Ideolog al Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918, neîntrecut strateg și spirit vizionar, Vasile Goldiș este un nume de referință în marea epopee națională de la Alba Iulia.

Considerat de Octavian Goga, **Părinte al Patriei**, Vasile Goldiș este omul providențial, care după **Declarația de la Oradea** din 12 octombrie 1918, **Manifestul către națiunea română și Manifestul către popoarele lumii**, avea să prezinte la 1 Decembrie 1918, la Alba Iulia, într-o Cuvântare istorică, **Rezoluția Unirii**, document prin care societatea românească era organizată pe baza unui sistem democratic, fapt care marchează nașterea unei noi perioade istorice.

Vasile Goldiș a fost, în același timp, un eminent om de cultură, membru de onoare al Academiei Române. Aradul este prezent în conștiința națională și ca Cetate a Marii Uniri, dar și ca oraș care a oferit lumina redeşptării naționale prin ziarul „Românul” condus de Vasile Goldiș – ziarist de mare curaj și militant pentru drepturile românilor aflați sub stăpânirea străină. Ales în 1923 și președinte al ASTREI, Vasile Goldiș pledează pentru o politică de emancipare economică - socială și culturală a românilor, extinzând activitatea ASTREI și în Basarabia și Dobrogea.

Vasile Goldiș a fost un adevărat „ctitor” al unității noastre de stat, de la a cărei realizare se vor împlini la 1 Decembrie 2018, o sută de ani. El a continuat să-și slujească țara și ca deputat în „Parlamentul României Mari”, în mai multe legislaturi și ca ministru al Cultelor și Artelor (1926-1927).

Ca profesor și autor de manuale, Vasile Goldiș a căutat să formeze o conștiință națională sănătoasă, la elevii săi, într-o etapă în care poporul român avea de înfăptuit idealuri naționale majore.

Ca secretar constituțional al Episcopiei Aradului, credința sa în Dumnezeu și în valorile moralei creștine l-au întărit în convingerea că școala este călăuză unui neam spre lumină, iar idealul școlii este legea lui Hristos. „Biserica Ortodoxă - afirmă Vasile Goldiș – a fost forța unificatoare a neamului nostru, când era rupt în multe dominații politice”.

Personalitatea europeană a lui Vasile Goldiș poartă însemnele unui profund umanism. Spirit vizionar, omul politic Vasile Goldiș prevede necesitatea înființării Statelor Unite ale Europei.

Ca promotor al ideii europene, Vasile Goldiș a adus argumentele, justificând din orizontul spiritual al creștinismului, din solida sa cultură istorică, sociologică, juridică și de psihologie etnică.

Valorile creștine, religia – ca supremă valoare, afirmă Vasile Goldiș, sunt forțe spirituale sintetice în drumul omenirii spre statul universal. Creștinii, chiar prin credințele lor, se simt atrași spre idealul statului universal.

Astăzi, opera academicianului Vasile Goldiș își are un binecuvântat loc de păstrare și cercetare în cadrul inestimabilului fond de carte al Marii Biblioteci a Academiei Române.

Dorința lui Vasile Goldiș ca Aradul să devină un centru universitar, oraș al culturii și centru economic european, a devenit astăzi o realitate.

Onorat auditoriu

Cu prilejul apropierii Centenarului Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918, comunitatea academică a Universității "Vasile Goldiș" din Arad aduce un omagiu celui căruia îi datorăm cel mai important act din istoria postmodernă a României:

Formarea statului unitar român. Pentru Vasile Goldiș, ziua de 1 Decembrie este o zi sfântă, când s-a născut România Mare.

Prin întreaga sa operă, Vasile Goldiș, arhitectul Marii Uniri – un adevărat **Părinte al Patriei**, poate slujii celor tineri ca exemplu viu de dăruire pentru neamul nostru și cultura românească. Lucrările Dumneavoastră pe care le veți prezenta la acest colocviu - **Aradul – Prima Capitală a Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918**, vor aduce noi dovezi și argumente despre marea epopee națională a românilor – lucrări care le vom publica într-un volum pe care îl vom difuza la Biblioteci din țară și străinătate.

Cu convingerea unei reușite deosebite în susținerea lucrărilor Dvs. științifice, dedicate Centenarului Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918 – în care **Aradul – a fost Prima Capitală a Marii Uniri**,

Vă doresc,

Mult succes!